

۱۳۸۸ - ۱۳۹۶

د افغانستان سره د آلمان همکاری

د آلمان د همکاری پروگرام د افغان دولت څخه د بشري حقونو د دره ناوي، ساتنې او تضمین په لاره کې ملاتړ کوي چې د خلکو دپاره امنیت برابرکړي، او د اتباعو له خوا د هغوی د شرعي استازي او د خدمتونو د برابرېدونکي په توګه چې د هغوی بنسټیزې اړتیاوې رفع کړي وپېژندل شي. راتلونکې افغان دولت به وکولای شي خپلو اتباعو ته حقوقي امنیت برابرکړي او د راتلونکي دپاره هغوي ته لېرېدونو ورکړي، او ددوی دپاره داسې فرصتونه برابرکړي چې په سیاسي ژوند کې ګډون وکړي او د هیواد د اقتصادي ژوند او سیاست په جوړولو کې برخه واخلي.

آلمان د بي وزلۍ سره د مبارزې په لاره کې او د حکومتولۍ او همداراز د اقتصادي وضعې د سمون په موخه د افغانستان سره مرسته کوي تر څو چې د یوه پایښتونکي ثبات او امنیت دپاره یو بنسټ جوړکړي.

په افغانستان کې د تاوتریخوالي د څو لسیزو شخړو په پایله کې د افغانستان د ډېرو خلکو معیشت له منځه تللی دی. افغانستان چې د نړۍ د ترټولو بې وزلو هېوادونو په ډله کې راځي د آلمان د همکاری لپاره لومړیتوب لري. نړیواله ټولنه په افغانستان کې د ۲۰۰۱ کال راهیسې کله چې د طالبانو رژیم رانسکور شو د مدني بیا رغونې څخه ملاتړ کوي. آلمان په تیره بیا د بدخشان، بغلان، بلخ، کندز، سمنګان او تخار په ولایتونو او همدارنګه په کابل ښار کې د بیا رغونې په کارونو بوخت دی.

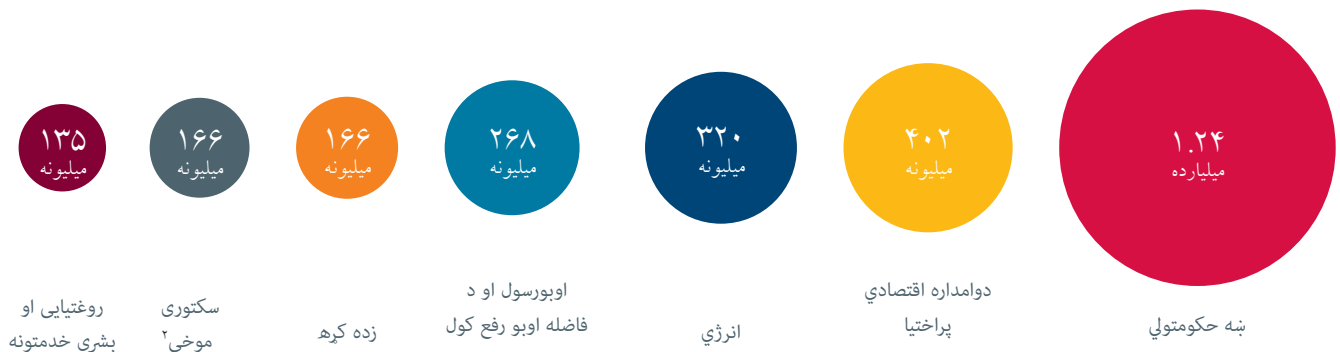
غیرحکومتي ادارو ته د سیسپاډي په شمول ټولیز اعداد

د اعدادو له مخې د آلمان همکاری

۱۰۳ سازمانونه هغه پراختیایي پروژې پلي کوي چې د آلمان د حکومت له خوا تمویلېږي		د ۲۰۰۹ او ۲۰۱۷ کلونو تر منځ د آلمان د حکومت له خوا څه دپاسه ۳،۵ میلیارده یورو ټولیزه پانګونه	
د ۳۲۶ ولسوالیو نږدې ۲۲ میلیونه اوسیدونکي د افغانستان سره د آلمان د همکاری څخه ګټه پورته کوي		د ۲۰۰۹ کال نه تر ۲۰۱۷ کاله پورې ۵۵۰ پروژې	
د ۳۲۶ ولسوالیو نږدې ۲۲ میلیونه اوسیدونکي د افغانستان سره د آلمان د همکاری څخه ګټه پورته کوي		په افغانستان کې د آلمان د پراختیایي خدمتونو څخه د هیواد په ۲۴ ولایتونو کې ۳۲۶ ولسوالۍ ګټه پورته کوي	

د افغانستان سره د آلمان د همکاری پروگرام د آلمان د اقتصادي همکاریو او پراختیا د وزارت (BMZ) په استازیتوب پنځه بنسټیزو موضوعګانو ته ژمن دی: **ښه حکومتولۍ** (د قانون واکمني، سیاسي برخه والی او عامه اداره)، **پایښتونکي اقتصادي پراختیا، انرژي، د څښاک اوبورسول او د فاضله اوبو رفع کول**، او **همدارنګه زده کړه او مسلکي روزنه**. سربیره پردې، د آلمان د بهرنیو چارو وزارت د هغو پروژو څارنه کوي چې په افغانستان د بشري مرستو او ثبات په ډګرونو کې پلي کېږي.

د ۲۰۰۹ نه تر ۲۰۱۷ کاله پورې د آلمان د اقتصادي همکاریو او پراختیا او د بهرنیو چارو د وزارتونو مالي مرستې (یورو)^۱

^۱ په ټولیزه پانګونه او پورتنۍ ګراف کې چې د افغانستان سره د آلمان همکاری څرګندوي هغه مالي مرستې (۳۲۴ میلیونه یورو) چې د آلمان د فدرالي حکومت له خوا غیرحکومتي سازمانونو ته ورکړل شويدي، نه شاملېږي. دغه معلومات د هغو اټکلونو پر بنسټ لیکل شويدي چې د ۲۰۱۷ کال تر پایه پورې شوي دي او کېدای شي لږڅه توپیر ولري.

^۲ په سکتوري موخو کې د ریسک مدیریت، مخابرات او همداراز څارنه او ارزونه شاملېږي.

سربيره پردې، د المان فدرالي حكومت د افغانستان د بياجوړونې د ايمني وجهي صندوق (ARTF) څخه چې د نړيوال بانک له خوا اداره كيږي د ۳۸۵ ميليونو نورو يورو د برابرلو او همدارنگه د ښوونې او روزې د كیفيت د سمون د پروژې (EQUIP) څخه چې د نوموړي وجهي صندوق يوه برخه جوړوي د ۱۲۸ ميليونو يورو د بلاعوضې مرستې په كولو سره ملاتړ كوي.

د ۲۰۱۷ كال د جولای د مياشتې راهيسې، د شاوخوا ۱۱۰ الماني كاركونكو او نړيوالو كارپوهانو په شمول، نږدې ۱۵۴۰ كاركونكي په افغانستان كې د المان KfW د پراختيايي بانک او همداراز د Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH په پلي كوونكو ادارو كې چې د المان د فدرالي حكومت له خوا كمارل شويدي، په كار بوخت دي.

د ۲۰۰۹ كال نه تر ۲۰۱۷ كاله پورې بيخياني اقدامونه

<p>تر ۷۶۳ كيلومتر (۴۷۴.۱ ميله) پورې د برشنا مزي زغول شوي يا چمتوشويدي چې د هغو څخه ۱،۲۸ ميليونه خلك گټه اخلي</p>		<p>د ۱۱۶۰ كيلومتر (۷۲۰.۸ ميله) نه زيات سړكونه جوړ يا ترميم شويدي</p>	
<p>برشنا د توليد ۲۸ كارخانې او كوچني ستيشنونه او همداراز د برشنا ۲۴۰ ستيشنونه جوړشوي يا بيارغول شويدي</p>		<p>۵۷ پلونه د ۱.۸ كيلومتر (څه د پاسه ۱.۱ ميله) په توليز اوږدوالي بيارغول شوي يا نوي جوړشويدي</p>	
<p>د كابل د برشنا كارخانې د پخوا په پرتله ۳ چنده زياته برشنا توليدوي چې دهغې نه په كابل او دهغه په شاوخوا سيمو كې ۱.۹۶ ميليونه خلك او تر ۱۳۰،۰۰۰ سوداگريزې موسسې گټه اخلي</p>		<p>۴۰۰ د زده كړې انستيتوتونه ودان، سمون يا نوي شويدي (چې په هغو كې ۱۸۰ لومړنۍ ښوونځۍ، ۱۶۱ ثانوي ښوونځۍ، ۱۸ پوهنتونونه، ۴۵ مسلكي ښوونځۍ شامل دي) او د هغو څخه شاوخوا ۲۸۰،۰۰۰ خلك گټه پورته كوي</p>	
<p>۶۵ روغتونونه او روغتيايي مركزونه جوړ يا بيارغول شويدي چې د هغو نه د ۳ ميليونو نه زيات اوسيدونكي گټه اخلي</p>		<p>۷۷،۰۰۰ كورونه د لومړي ځل دپاره د اوبورولو د شبكې سره نښلول شويدي چې د هغې نه تر ۴۰۰،۰۰۰ تنو پورې اوسيدونكي گټه اخلي</p>	
<p>۱۱۰ اداري يا دولتي ماڼۍ نوي جوړې شوي يا بيارغول شويدي</p>		<p>د څښاك د اوبو نږدې ۷۸۶ سيستمونه نوي جوړشوي يا بيارغول شويدي چې د هغو څخه څه نا څه ۹۲۵،۰۰۰ خلك گټه اخيستلای شي</p>	

د ۲۰۰۹ كال نه تر ۲۰۱۷ كاله پورې سلامتوره، روزنه او ښوونه

<p>د ۷۵۰۰۰ تنو نه زيات ځوانانو چې ۲۰ سلنه يې ښځې وې مسلکي روزنه بشپړکړيده</p>		<p>لږترلږه ۹۲۲،۰۰۰ تنو خلكو ته چې ۱۸۲،۰۰۰ تنه يې ښځې دي، مسلکي ښوونه او روزنه ورکړل شويده</p>	
<p>د ۱۶۰،۰۰۰ تنو نه زياتو خلكو د هغوی د روزنې په بهير كې ليك او لوست زده كړيدي</p>		<p>د ۱۷۳،۳۰۰ تنو نه زياتو خلكو چې كابو ۸۰،۰۰۰ تنه يې ښځې وې، په مسلکي روزنو كې گډون موندلې دی</p>	
<p>د ښوونې څه د پاسه ۱۶۲،۰۰۰ كاركونكو چې د ۶۸،۰۰۰ تنو نه زياتې يې ښځې وې، ښوونيزه روزنه موندلې ده</p>		<p>۱۶،۶۰۰ تنو خلكو چې د نيم نه زياتې يې ښځې وې، د جنډر د برابرۍ په هكله روزنه موندلې ده</p>	
<p>د ۷۷۰۰۰ مدني قضيبې د حقوقو د مديریتونو (د حكمت د هيئتونو) له لارې اداره شويدي</p>		<p>۲۰،۰۰۰ تنو خلكو چې نيم يې ښځې وې، په حقوقي سيمينارونو كې گډون كړی دی</p>	
<p>د ۲۰۰۹ كال نه تر ۲۰۱۳ كاله پورې ۳،۲ ميليونه نوي زده كوونكي لومړنيو يا ثانوي ښوونځيو ته ځي چې ۱،۴ ميليونه يې نجوني دي</p>		<p>د ۲۰۱۰ كال راهيسې، د افغانستان ۲۰ وزارتونو او دولتي ادارو د ۱۱۵۳ تنو ادغام شويو او بيرته راستانه شويو كارپوهانو مرسته په لاس راوړې ده</p>	
<p>د ۲۰۱۰ كال راهيسې، تر ۱۲،۸۰۰ پابښتونكي كارونه او ۳۳ سوداگريز او ۱۸ كارخانې تاسيس شوي يا په وسايلو سمبال شويدي.</p>		<p>څه د پاسه ۳۶،۰۰۰ اداري او همداراز د وزارتونو كاركونكو ته چې ۴،۷۰۰ يې ښځې وې، پرمختللې روزنه ورکړل شويده</p>	